

Napomene prvog zamjenika visokog predstavnika i supervizora za Brčko distrikt

Napomene prvog zamjenika visokog predstavnika i supervizora za Brčko distrikt, RaffiaGregoriana, povodom sedme godišnjice zvaničnog uspostavljanja Brčko distrikta i desete godišnjice prvog supervizora OHRa

Brčko, 08.03.2007.

Visoki predstavnici, članovi Predsjedništva BiH, ambasadori, ekselencije, generali, uvaženi gosti, dame i gospodo,

Prije 15 godina tamni oblaci su se nadvili nad Bosnom i Hercegovinom i nad Brčkom. U naredne četiri godine desetine hiljada ljudi je umrlo a milioni su proterani iz svojih domova. Na kraju toga nije bilo pravih pobednika ni gubitnika, samo oni koji su preživjeli. Međutim ono što se pojavilo jeste nezavisna država BiH. Da bi vam bolje dočarao stepen razaranja da vam kažem da kad bi se ista stvar desila u Americi to bi značilo više od pet miliona mrtvih i 150 miliona ljudi koji bi ostali bez domova. Ovde u Brčkom su se desile strašne stvari. Pošto je Brčko imalo strateški značaj skoro da nije bilo moguće da se rat završi u novembru 1995. zbog toga. Srećom tadašnji čelnici su se dogovorili oko generalnog okvira za mir u kom je pitanje Brčkog trebalo da bude rješeno putem

arbitraže koja bi bila konačna i obavezujuća za sve strane. Spomenuo sam ovu tmurnu prošlost jer ona doprinosi da današnje obilježavanje onoga što je ostvareno od tada bude još značajnije.

Danas obilježavamo dvije godišnjice-sedmu godišnjicu uspostavljanja Brčko distrikta i desetu godišnjicu imenovanja prvog supervizora za Brčko. Danas je i prvi put da su nove Oružane snage BiH prisutne u Distriktu. Od ranih teških dana, kada su ljudi u Brčkom, poput njihovih sugrađana širom Bosne i Hercegovine, doživjeli izuzetno velike teškoće, distrikt je na stabilnom putu oporavka. Ovim putem se ne krećemo onoliko brzo koliko smo možda priželjkivali, ali smo daleko odmakli i u posljednjih 12 mjeseci smo svjedoci daljeg napretka ka sigurnosti i prosperitetu kojem teže svi stanovnici distrikta.

Prije malo više od godinu dana uspostavljena je Kancelarija Brčko distrikta pri Vijeću ministara i od tada su ministarstva Bosne i Hercegovine odredile kontakt osobe za distrikt, čime je uspostavljen sistem kojim može da se održi sveobuhvatna i neophodna veza između vlasti distrikta i države. Pripremljen je nacrt zakona koji će, ako bude usvojen, uspostaviti institucionalni odnos između distrikta i izvršnih, zakonodavnih i sudskih organa države.

Prošle godine je prethodni supervizor izdala Nalog supervizora kojim je ukinut pravni značaj međuentiteske linije razgraničenja u distriktu čime je ispunjena pojedinačna pravna odredba predviđena Konačnom arbitražnom odlukom. Distrikt sada ima nezavistan pravni sistem, u potunosti odvojen od pravnih sistema entiteta koji sadrži spone za saradnju sa entitetima i državom.

U septembru 2006. godine i februaru 2007. godine, prethodni supervizor, Susan Johnson, i ja smo izdali niz naloga supervizora kojim su pokrenute reforme javne uprave i poboljšano funkcionisanje Vlade Brčko distrikta i njeni odnosi sa Skupštinom Brčko distrikta.

Brčko sada ima pregršt novih institucija koje su uspostavljene da štite interese građana: Pravobranilaštvo, Kancelariju za upravljanje javnom imovinom, Kancelariju za reviziju, Direkciju za finansije. Vlada distrikta je pokrenula korake za uspostavljanje niza novih javnih preduzeća koja bi obavljala usluge za stanovnike Distrikta u skladu sa evropskim standardima. Postoji i novi Zakon o državnoj službi čiji je cilj da umanji politički uticaj na suštinski stručna radna mjesta. Imamo novi, izmjenjen Statut čiji je cilj da uspostavi djelotvorniju i odgovorniju Vladu, pormoviše reforme i rješava pitanja od posebne osjetljivosti na savremen i pravno održiv način. A kao dokaz uspjeha naših reformi, imamo nove strane investicije u Distriktu kao i neke koje su planirane koje sa sobom donose mogućnost otvaranja nekoliko hiljada dobrih, novih radnih mjesta.

Ove uspjehе su ostarili svi oni domaći i međunarodni čelnici koji su naporno radili na stvaranju multietničke, jedinstvene administrativne jedinice koju je zahtijevala Konačna arbitražna odluka. Oni su takođe rezultat bezbjednog i sigurnog okruženja koje su uspostavile hiljade amerikanaca i drugo vojno osoblje koje je radilo iz baze McGovern (uključujući tu i mene u određenom periodu) koja se nalazi nedaleko, južno od nas. Izuzetno mi je drago da ovde vidim general majora Richarda Wightmana, komandanta glavnog štaba NATOa u Sarajevu koji ih ovdje predstavlja kao i kolege iz EUFOR-a. Dodijeljivanje desetina miliona dolara pomoći iz Amerike, Japana, Italije, Grčke i drugih donatorskih zemalja je očigledno predstavljalo bitan element uspjeha i pomoći koja se danas pruža u prilagođenom vidu nastalja da pomaže u poboljšanju života u distriktu.

Izuzetno mi je drago da vidim američkog ambasadora kao i druge uvažene predstavnike diplomatskog kora iz Sarajeva.

Ali kada zasebno posmatramo ove elemente oni nište ne znače. Bolo je potrebno upravljanje, energije pa i "petlje" da se to izvede. Taj posao je dopao prvog supervizora, Billa Farranda,

koje je ovde danas. Prije 10 godina taj posao je bio veoma drugačiji nego što je danas. Tada su se neki ljudi aktivno protivili postojanju Distrikta koji su bili spremni da djeluju na osnovu tih nagona.

Svi potonji supervizori su nastavili na onome što je on uradio. Henry Clark je stvorio okvir za najuspješniji program privatizacije u cijeloj BiH. Susan Johnson, koja je takođe sa nama danas, je pomogla da se ucrtava kurs restrukturiranja i reforme Vlade. Htio bih da se zahvalim svim mojim prethodnicima, uključujući i divnog Gerrija Matthewsa, za sav trud koji su uložili. Svi su radili izuzetno naporno za ljude u Distriktu i postigli su rezultate koje bi prije 10 godina smatrali nedostignim. Zbog njih sam ponosam što sam Amerikanac i ponosan sam što mogu da nastavim tamo gdje su oni stali.

S moje strane na meni je da izvršim finalna priagođavanja i poboljšanja u distriktu da bi osigurao da funkcioniše efiksano i po svemu sudeći trajno kao što je propisano Konačnom arbitražnom odlukom. Da bi bili uspješni, članovi Vlade, uprave, sudova, policije i Skupštine moraju da preuzmu više odgovornosti. Moja Kancelarija nije Vlada. Mi samo nadgledamo rad Vlade. Mi ne možemo obavljati njihov posao.

Kao što znate ja sam prvi supervizor koji je u isto vrijeme i prvi zamjenik visokog predstavnika. Kao prvi zamjenik ja imam ulogu u reformi policije kao i u sporu oko raspodjele prihoda od PDVa i u nastojanjima da se kroz pravne i čak, moguće je, i ustavne mјere Brčko distrikt u potunosti realizuje kao institucija BiH. U svakom slučaju u mogućnosti sam da promovišem interes Brčko distrikta u radu na konsolidovanju kapaciteta državne strukture BiH. U tom pogledu mogu da računam na pomoć visokog predstavnika koji je dugogodišnji prijatelj Robertsa Owena. S tim u vezi mogu da računam na pomoć visokog predstavnika koji je kao dugogodišnji prijatelj Robertsa Owena, predsjednika Arbitražnog tribunala, izuzetno zainteresovan za uspjeh distrikta čiji je prijatelj.

Distrikt se na mnogo načina postavio kao primjer potencijala koji postoji u cijeloj Bosni i Hercegovini. Ostvarivanje ovog potencijala iziskuje mnogo napora i balans između pragmatizma, vizije i dobre volje. Brčkom je potrebno da država vodi računa o njegovim dostignućima, njegovom doprinosu i potrebama a državi je potrebno da Brčko nastavi da ukazuje na pravac napretka i sigurne budućnosti. Nadam se da svi zajedno možemo raditi na ostvarivanju ovih ciljeva u narednim mjesecima.

Dozvolite mi da čestitam Brčko Distriktu na sedmoj godišnjici!

Hvala